

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Marianna
Nazwisko: Masło
Nazwisko rodowe: Guzik
Miejsce urodzenia: Juszczyn
Data urodzenia: 20-11-1922
Imię ojca: Wincenty
Imię matki: Franciszka
Znany/a też jako: Maria Guzik

Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Maria Guzik udzielała w 1948 roku systematycznej pomocy organizacji niepodległościowej dowodzonej przez Stanisława Salę w postaci schronienia i wyżywienia, a także informowała go o ruchach MO, UB i KBW. Zatrzymana 26.12.1948 przez PUBP w Wadowicach. Akt oskarżenia został sporządzony 31.01.1949 w PUBP w Wadowicach. Oskarżona z art. 14 par. 1 Dekretu z 13.06.1946 oraz z art. 26 KK, w związku z art. 225 KK, tj. o współpracę z organizacją Sali. Sprawa została przekazana do Wojskowego Sądu Rejonowego w Krakowie. Akta złożono 14.11.1949 w Archiwum Wydz. II WUBP w Krakowie pod dawną sygn. 4324/I. Przejrejstrowano 25.10.1968 do nr 1354/III.	Akta o sygn. IPN Kr 07/1251 t. 1-4 (1354/III).	
Akta prokuratorskie nadzoru przeciwko Marii Guzik i innym. Akt oskarżenia został zatwierdzony i przesłany do Wojskowego Sądu Rejonowego w Krakowie 18.03.1949 przez Prokuratora Piotra Smolnickiego v. Józefa Holendra (skazanego w 1951 przez NSW na 8 lat więzienia za współpracę z Kripo w getcie krakowskim i zdegradowanego z ppłk. do szeregowca). Osadzona w Więzieniu w Wadowicach. Skazana 06.04.1949 przez WSR w Krakowie na 10 lat więzienia. Od powyższego wyroku do Najwyższego Sądu Wojskowego wniósł skargę rewizyjną adwokat dr Władysław Kunarzewski. NSW postanowieniem z 08.06.1949 zmniejszył Marii Guzik karę do 7 lat więzienia.	Akta o sygn. IPN Kr 111/1163 (Pr 2337/48).	
Akta prokuratorskie przeciwko Marii Guzik i innym. Zawierają m.in. postanowienie o tymczasowym aresztowaniu z 15.03.1949 oraz nakaz zwolnienia z więzienia w Wadowicach z 21.04.1949.	Akta o sygn. IPN Kr 111/1969 (Pr II 291/49).	

Śledztwo Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Krakowie i sprawa przed Wojskowym Sądem Rejonowym w Krakowie. Akt oskarżenia został przesłany do WPR w Krakowie 18.03.1949, zatwierdzony przez podprokuratora WPR w Krakowie kpt. Edwarda Jaśko i przekazany do WSR w Krakowie. Rozprawa Główna w trybie doraźnym odbyła się 04-05.04.1949 przed WSR w Krakowie, który orzekał w składzie: przewodniczący - kpt. Ludwik Kiełyka oraz ławnicy - kpr. Józef Tolstyko i kpr. Józef Wyciszkievicz. Wyrokiem z 06.04.1949 Maria Guzik została skazana na 10 lat więzienia. Od wyroku obrońca, dr Władysław Kunarzewski, wniósł skargę rewizyjną. Najwyższy Sąd Wojskowy w Warszawie 08.06.1949 uwzględnił rewizję obrońcy i zmniejszył wyrok do 7 lat więzienia. Osadzona w Więzieniu przy ul. Montelupich w Krakowie. Na podstawie amnestii, postanowieniem WPR w Krakowie z 10.08.1953, kara Marii Guzik została zmniejszona o 1/3, tj. do 5 lat więzienia. Zwolniona z więzienia 31.12.1953, po odbyciu kary.

Akta o sygn. IPN Kr 110/4238 t. 1-4 (Pr 2337/48, Sr 607/50).

Charakterystyka nr 139 dot. niepodległościowego oddziału Stanisława Sali, ps. „Chojnicki Janusz”, „Szmidt”. Jako uczeń 4 klasy gimnazjum w Osielcu, a zarazem harcerz, zorganizował on początkowo grupę ZHP, tzw. Zastęp Zastępowych, o nazwie „Leśni Ludzie”, w której z inspiracji nauczyciela gimnazjum zorganizował „kącik polityczny”. W skład tej grupy wchodził młodzi chłopcy - uczniowie tegoż gimnazjum. W marcu 1947 grupa zmieniła nazwę na: „Podhalańska Grupa Operacyjna Podziemnego Wojska Polskiego Oddział Józefa Piłsudskiego”. Komendantem organizacji został Stanisław Sala, a jego zastępcą Adam Sasuła ps. „Czarny Leszek”. Organizacja liczyła wówczas 8 osób (przez cały okres istnienia 16). W marcu 1948 organizacja ponownie zmieniła nazwę na „Wolność i Sprawiedliwość”. W kwietniu 1948 Sala został aresztowany, jednak udało mu się zbiec z posterunku MO w Makowie Podhalańskim. Po ucieczce zaczął się ukrywać, jednocześnie zorganizował WiS w nowym składzie. Terenem jej działania były powiaty: myślenicki i wadowicki, a także Ząbkowice Śląskie i powiat chrzanowski. Najbardziej spektakularną akcją oddziału była likwidacja funkcjonariusza MO ppor. Mariana Kurdziela 21.08.1948. W marcu 1948 PUBP w Myślenicach wszczął wobec grupy Sali rozpracowanie operacyjne krypt. „Kominiarze”, w którym wykorzystano 3 informatorów o ps.: „Lew”, „Wrona” i „Poprawny”. Ponadto PUBP w Myślenicach i w Wadowicach przeprowadziły przez kilka miesięcy kilkanaście akcji pościgowych. Oddział został rozbity w grudniu 1948. Aresztowano w sumie 15 członków WiS oraz 40 współpracowników, którzy otrzymali wysokie wyroki, z karą śmierci włącznie. Akta zawierają kwestionariusz osobowy Marii Guzik, która występuje jako współpracownik tej organizacji. Aresztowana 20.12.1948 i skazana wyrokiem WSR w Krakowie z 06.04.1949 na 10 lat więzienia.

Akta o sygn. IPN Kr 074/138 (139/X).